

A Kúria a dr. Trinn Gábor ügyvéd által képviselt I.r., II.r., III.r. felpereseknek a dr. Mihály Katalin ügyvéd által képviselt alperes ellen közszolgálati jogviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása iránt - amely perbe a dr. Hildebrand Katalin ügyvéd által képviselt az alperes érdekében beavatkozott - a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 16.M.4673/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 55.Mf.632.527/2010/6. számú közbenső ítéletével jogerősen elbírált perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Bíróság 55.Mf.632.527/2010/6. számú közbenső ítéletét hatályon kívül helyezi, a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 16.M.4673/2009/8. számú közbenső ítéletét megváltoztatja és a felperesek keresetét elutasítja. Kötelezi az I.r. felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 200.000 (kettőszázezer) forint és 54.000 (ötvennégyezer) forint áfa, valamint a beavatkozónak 30.000 (harmincezer) forint, a II.r. felperest az alperesnek 300.000 (háromszázezer) forint és 81.000 (nyolcvanegyezer) forint áfa, a beavatkozónak 40.000 (negyvenezer) forint, a III.r. felperest az alperesnek 200.000 (kettőszázezer) forint és 54.000 (ötvennégyezer) forint áfa, a beavatkozónak 30.000 (harmincezer) forint együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget tizenöt nap alatt. Kötelezi az I.r. felperest, hogy fizessen meg az államnak 354.000 (háromszázötvennégyezer) forint elsőfokú, 354.000 (háromszázötvennégyezer) forint másodfokú, 354.000 (háromszázötvennégyezer) forint felülvizsgálati eljárási, a II.r. felperest, hogy fizessen meg az államnak 479.800 (négy százhetvenkilencezer-nyolcszáz) forint elsőfokú, 479.800 (négy százhetvenkilencezer-nyolcszáz) forint másodfokú, 479.800 (négy százhetvenkilencezer-nyolcszáz) forint felülvizsgálati eljárási, a III.r. felperest 344.900 (háromszáznegyvennégyezer-kilencszáz) forint elsőfokú, 344.900 (háromszáznegyvennégyezer - kilencszáz) forint másodfokú, és 344.900 (háromszáznegyvennégyezer - kilencszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felperesek egyetemi tanárként álltak az alperes alkalmazásában. A közalkalmazotti jogviszonyukat az alperes rektora 2009. szeptemberében felmentéssel megszüntette arra hivatkozással, hogy nyugdíjasnak minősülnek. A felperesek a keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a közalkalmazotti jogviszonyukat, és ennek jogkövetkezményeként 36 havi átlagkeresetük megfizetésére kérték az alperest kötelezni. Hivatkozásuk szerint az egyetemi tanár felmentése a köztársasági elnök kizárólagos hatásköre. Az alperes ellenkérelme szerint az

egyetemi tanárok esetében a foglalkoztatási jogviszony és a munkaköri cím használatának joga egymástól elkülönül. E kettősség a felmentésre is vonatkozik: a jogviszony megszüntetésére a rektor, a cím megvonására a köztársasági elnök jogosult. A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 16.M.4673/2009/8. számú közbenső ítéletében megállapította, hogy az alperes a felperesek jogviszonyát jogellenesen szüntette meg. Álláspontja szerint a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (Ftv.) 86. § (1) bekezdés a) pontja alapján a felperesek tekintetében az egyetemi tanárookra vonatkozó speciális rendelkezések az irányadóak. Kifejtette, hogy az Ftv. 100. § b) pontjában foglaltakkal összhangban áll a törvény 91. § (3) bekezdése, amely szerint a törvény erejénél fogva megszűnik az egyetemi tanári munkakörben történő foglalkoztatás, ha a köztársasági elnök az egyetemi tanárt felmentette. Mindebből az is következik, hogy az egyetemi tanár esetében csak a kinevezés és a felmentés kivételével gyakorolja az intézmény vezetője a munkáltatói jogkört. A jogviszony pedig a munkáltató külön intézkedése nélkül is megszűnik a köztársasági elnök általi felmentéssel. Az egyetemi tanár addig jogosult a cím viselésére, amíg a kinevezésre jogosult e cím alól fel nem menti. A munkaköri cím visszavonása nem azonos a jogviszony megszüntetésére való jogosultsággal.

Tekintettel arra, hogy a felperesek közalkalmazotti jogviszonyát az alperes rektora szüntette meg, aki csupán javaslati joggal rendelkezik e tárgyban, így az alperes által kiadott felmentések jogellenesek. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság 55.Mf.632.527/2010/6. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyta azzal a kiegészítéssel, hogy a felperesek közalkalmazotti jogviszonyát a közbenső ítélet jogerőre emelkedése napján, 2011. március 25-én szűnik meg. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást akként pontosította, hogy az alperes rektora az I. és a II.r. felperes közalkalmazotti jogviszonya 2009. szeptember 18-án, míg a III.r. felperesét 2009. szeptember 28-án kelt felmentéssel szüntette meg. A tényállást azzal egészítette ki, hogy az alperes rektora a 2009. augusztus 26-án kelt levelével megküldte a beavatkozónak a felperesek felmentésére vonatkozó tervezetet és kezdeményezte az iratoknak a köztársasági elnök részére való felterjesztését. A felterjesztés ugyanezen a napon keltezett irattal az alperes rektora részéről megtörtént. A beavatkozó 2009. szeptember 11-én arról tájékoztatta az alperes rektorát, hogy az előterjesztést tudomásul veszik, de azt nincs módjukban felterjeszteni a köztársasági elnök részére az Ftv. 10. § (2) bekezdés, 86. § (4) és (5) bekezdés, 91. § (3) bekezdése, illetve a Kjt. 30. § (1) bekezdés b) pontja alapján. A Köztársasági Elnöki Hivatal a 2009. szeptember 10-én kelt levelében arról tájékoztatta a rektort, hogy a felperesek felmentésére vonatkozó javaslatát áttette az intézmény fenntartójához. A másodfokú bíróság az így kiegészített tényállás alapján is egyetértett az elsőfokú bíróság

érdemi döntésével. Rámutatott arra, hogy a felsőoktatási törvény időközbeni változásának azért nincs jelentősége, mert a bíróságnak a közalkalmazotti jogviszony megszüntetésekor hatályos jogszabályi rendelkezést kell alkalmazni a perbeli jogvita elbírálása során. Az elsőfokú bíróság a Legfelsőbb Bíróság Mfv.I.10.504/2008/5. számú határozatában kifejtett jogszabály értelmezéssel bírálta el a felperesek keresetét. A határozatból kitűnően téves az Ftv. 86. § (5) bekezdésben foglaltak akkénti értelmezése, miszerint az alkalmazás megszüntetésével az egyetemi tanári cím kivételével megszűnik a munkaköri cím használatának a joga. Ezen jogszabályi előírásból csupán az állapítható meg, hogy az egyetemi tanár - más munkaköri címekkel ellentétben - addig jogosult a cím viselésére, amíg a kinevezésre jogosult a cím alól fel nem menti. A munkaköri cím visszavonása nem azonos a jogviszony megszüntetésére való jogosultsággal, amit kizárólag a köztársasági elnök jogosult gyakorolni. A másodfokú bíróság egyezően az elsőfokú bírósággal a Legfelsőbb Bíróság azonos tényálláson alapuló határozatát - amely a felperesek közalkalmazotti jogviszonya megszűnése időpontjában hatályos jogszabályi rendelkezéseken alapul - iránymutatónak tekintette, és ítélezését arra alapította. Ezen döntés a joggyakorlat egységesítését szolgálja, mely ítélet az Ftv. és a Kjt. együttes alkalmazásából indult ki, és az így kialakított jogszabályértelmezést a másodfokú bíróság is elfogadta. Ezen oknál fogva szükségtelennek találta az alperes fellebbezésében hivatkozott értelmezési módszerek elemzését. A Fővárosi Bíróság nem tulajdonított annak jelentőséget, hogy a beavatkozó téves jogi álláspontja folytán nem terjesztette fel a felperesek felmentését a köztársasági elnökhöz, a felperesek ugyanis az alperessel álltak jogviszonyban. Nem volt jelentősége a felsőoktatásban érintett intézmények jogértelmezésének sem, figyelemmel az Alkotmánybíróság 60/1992. (XI.17.) AB határozatára, amelyben kifejtésre került, hogy a minisztériumi és egyéb központi állami szervektől származó jogi iránymutatást tartalmazó állásfoglalásokhoz nem fűződik joghatás, arra bíróság vagy más más hatóság előtt nem lehet hivatkozni. A másodfokú bíróság észlelte, hogy a felperesek a keresetükben az átalánykártérítés megfizetése mellett a Kjt. 34. § (2) bekezdése alapján a felmentés jogellenességét megállapító határozat jogerőre emelkedéséig az őket megillető elmaradt munkabér megfizetését is kérték. Ezért az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét a Kjt. 34. § (3) bekezdése alapján kiegészítette, és megállapította, hogy a felperesek közalkalmazotti jogviszonya a másodfokú közbenső ítélet jogerőre emelkedésének napján szűnik meg. Az alperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezésére, a felperesek keresetének elutasítására irányult. Az 1997. évi LXVI. törvény (Bszi.) 29. §-a alapján jogegységi eljárás megindítását, valamint a külön okiraton előterjesztett jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálata iránti kérelmét az 1989. évi XXXII. törvény (Abtv.) 38. § (2) bekezdés alapján az Alkotmánybírósághoz felterjesztését

kérte. Álláspontja szerint az eljáró bíróságok az Ftv. 100. § b) pontját tévesen értelmezték, mivel a jogalkotói akarat és a felmentésekre irányadó Ftv. és Kjt. vonatkozó rendelkezéseinek összevetéséből eredő nyelvtani, logikai, rendszertani értelmezés alapján – azonosan a felsőoktatás résztvevői által kialakított joggyakorlathoz – megállapítható, hogy a köztársasági elnök jogköre nem a közalkalmazotti jogviszony megszüntetésére, hanem csupán az egyetemi tanári munkakörhöz kapcsolódó egyetemi tanári cím megszüntetésére vonatkozik. Ez azonban a jelen ügyben nem merül fel, hiszen a felperesek egyetemi tanári címét a felmentés nem érintette. Az eljáró bíróságok téves jogértelmezése folytán a jogerős ítélettel megállapított államfői hatáskör a felülvizsgálati kérelem szerint nincs összhangban a köztársasági elnöknek az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdés i) pontjában szabályozott kinevezési jogköre terjedelmével. Sérti mind az Alkotmány rendelkezését, mind az ezen alapuló Ftv. rendelkezéseket [Ftv. 100. § b) pontja, 86. §, 88. § (1) bekezdés, 89. § (1) bekezdés, 90. § (1) bekezdés, 91. § (3) bekezdés], és a Kjt. közalkalmazotti jogviszony létesítésére és megszüntetésére vonatkozó szabályait. A jogerős ítélet nem tér ki teljes körűen a vonatkozó jogszabályi rendelkezések elemzésére, és nem részletezi, hogy az alperesi beadványokban kifejtett értelmezést miért nem tartja elfogadhatónak, tehát a Pp. 221. § (1) bekezdésbe ütközik, a mérlegelés körébe vont érveket pedig kirívóan okszerűtlenül értékelte, jogértelmezése önmagával logikai ellentmondásban áll. Az alperes hivatkozása szerint az Mfv.I.10.504/2008/5. számú részítélet nem alkalmazható, mert az nem elvi határozat, így alkalmazása az alsóbb bíróságok számára nem kötelező, a két eset tényállása nem teljesen azonos, a meghozatalát követően a Ftv. módosításáról 2010. január 1-jétől rendelkező 2009. évi CXXXVIII. törvény 18-19. §-aihoz fűzött jogalkotói indokolás a Legfelsőbb Bíróság eseti döntésével ellentétes jogértelmezést tartalmaz. Az alperes az Ftv. 100. § b) pontjában szereplő „felment”, „kinevez” kifejezések nyelvtani értelmezésével az Ftv. 86. § (3), (4), (5) bekezdése, 90. § (1) bekezdése és a 91. § (3) bekezdése, valamint az Ftv. 91. §-ához fűzött miniszteri indokolás alapján arra a következtetésre jutott, hogy nem felelnek meg a Kjt-ben foglalt „kinevezés”, „felmentés” kifejezéseknek. Az Ftv-ben ugyanis a köztársasági elnök személyi döntésén alapuló, másik fél közreműködését nem igénylő címadományozási, illetve cím-visszavonási aktusát takarja, szemben a Kjt. munkajogi értelemben vett szóhasználatával, ahol ezen intézkedések az intézmény vezetőjének a jogviszony létesítésére, megszüntetésére vonatkozó jogkörét jelentik. Ugyanerre a következtetésre lehet jutni a logikai értelmezéssel is. Az egyetemi tanári kinevezés ugyanis nem konkrét egyetemre szól, mint ahogy ezt a felperesek által becsatolt kinevezési okmányok is alátámasztják. Az Ftv. 91. § (3) bekezdésének logikai értelmezése szerint is a rektor felmentésre vonatkozó kezdeményezési joga csak az egyetemi tanári címre vonatkozhat, miután az itt felsorolt esetek között az elbocsátás

fegyelmi büntetés is szerepel, azonban a fegyelmi büntetés kiszabásával megszűnik a közalkalmazotti jogviszony. A Kjt.-vel pedig összeegyeztethetetlen, hogy egy jogviszonyt kétszer vagy több, más jogcímen lehessen megszüntetni. A rendszertani értelmezés alapján megállapítható, hogy a köztársasági elnök által aláírt egyetemi tanári kinevezésekből hiányoznak a közalkalmazotti jogviszonyt létrehozó kinevezés munkajog által megkövetelt kellékei, és azt a pályázó nem írja alá, nem fogadja el. Ha a köztársasági elnök felmentési jogköre a Kjt. szerinti közalkalmazotti jogviszony felmentéssel történő megszüntetésére vonatkozna, akkor nem lenne szükség az Ftv.-ben is párhuzamos szabályozással ugyanazt kimondani. Ha az alkalmazáshoz szükséges feltétel, az egyetemi tanári cím megszűnik, akkor a törvény erejénél fogva az egyetemi tanári munkakörben történő foglalkoztatás is megszűnik. A felperesek érvrendszerét követve a felsőoktatási intézmények Ftv.-ben garantált autonómiája is súlyosan sérülne figyelemmel az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdés i) pontjára és az ahhoz fűzött indokolásra, valamint az ezzel összhangban lévő Ftv. 86. § (4) bekezdése rendelkezéseire. Erre tekintettel az Ftv. 100. § b) pontjában használt „kinevezés” és „felmentés” fogalma az Alkotmány szóhasználata szerint értendő. Az alperes szerint az eljáró bíróságok jogellenesen nem vették figyelembe az eset minden körülményének mérlegelése során az Ftv. módosításáról szóló 2009. évi CXXXVIII. törvény 18-19. §-ához fűzött indokolást, amely történeti értelmezés keretében a jogalkotó történeti akaratának vizsgálata érdekében lett volna szükséges. A felülvizsgálati kérelem érvelése szerint a jogerős közbenső ítélet jogszabálysértően alkalmazta a Kjt. 34. § (3) bekezdését, mivel a felperesek a Kjt. 34. § (4) bekezdés alapján kérték az alperes marasztalását, amelynek értelmében a jogellenes megszüntetésről szóló jognyilatkozat az abban megjelölt időpontban szünteti meg a közalkalmazotti jogviszonyt. A felperesek az elmaradt illetmény tekintetében csak jogfenntartó nyilatkozatot tettek, konkrét kérelmet nem nyújtottak be.

A felperesek felülvizsgálati ellenkérelme elsődlegesen a jogerős közbenső ítélet hatályában történő fenntartására irányult. Álláspontjuk szerint sem az Ftv., sem a Kjt. nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely a rektornak az egyetemi tanári munkakör jogviszony létesítésére és/vagy megszüntetésére vonatkozóan jogosítványt biztosított volna. Az kizárólag a köztársasági elnökhöz van telepítve. Tekintettel arra, hogy a munkáltató nem címet kívánt megszüntetni, hanem a felperesek közalkalmazotti jogviszonyát, így azt jogellenesen tette. A felperesek szerint a Legfelsőbb Bíróság hivatkozott eseti döntésében a tényállás a jelentős tények vonatkozásában azonos. Az a körülmény, hogy kiegészítő többlettényállási elem is szerepel abban az ügyben, a határozat alkalmazhatóságát nem érinti. A jelen per alperese is az SzMSz-ébe ütköző munkáltatói intézkedést hozott (amely az Ftv.-vel egyezően szabályozza a rektor kezdeményezési, és nem önálló

felmentési jogát). Az eljáró bíróságok a jelen ügyben nem vizsgálták azon tényt sem, hogy a III.r. felperes, mint a közalkalmazotti tanács tagja esetében az egyetértést a munkáltató a felmentéshez beszerezte-e.

A felperesek álláspontja szerint nincs olyan körülmény, amely a Legfelsőbb Bíróság döntésétől az eltérést indokolná, jogegységi eljárás nem szükséges. Az alperes alaptalanul hivatkozik az időközbeni jogszabályváltozásra. A munkáltatói jogkör gyakorlása vonatkozásában ezen módosítás sem ruházza a rektorra a jogviszony megszüntetésére irányuló jogosítványokat.

Hivatkozásuk szerint az utólagos normakontroll feltételei sem állnak fenn, azt csak hatályos jogszabály esetén lehet kérni az Alkotmánybíróságtól, jelen esetben pedig az Ftv. vonatkozó rendelkezései módosultak. A felperesek előkészítő iratukban nem vitatták, hogy a jogerős közbenső ítélet tévesen rendelkezik a közalkalmazotti jogviszonyok megszűnéséről. A keresetüket ugyanis a Kjt. 34. § (4) bekezdésére alapították, ezért a Kjt. 34. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés nem volt alkalmazható. Az elmaradt illetményre vonatkozóan kötelezést nem kértek. E körben tehát a felek között nincs eltérő jog-, illetve ténybeli előadás, és maguk is kérik a jogerős közbenső ítélet e rendelkezései megváltoztatását. A beavatkozó álláspontja szerint az alperes felülvizsgálati kérelme megalapozott. Hivatkozása szerint a Kjt. 21. § (1) bekezdése, az Ftv. 86. § (1) és (4) bekezdése helyes értelmezése alapján az állapítható meg, hogy a köztársasági elnök általi cím-adományozás, címre történő kinevezés az egyetemi tanári oktatói munkakör betöltéséhez szükséges alkalmazási feltétel. Az Ftv. tehát a „kinevezés” fogalma alatt nem a Kjt. szerinti „kinevezést”, hanem az egyetemi tanári cím „adományozását”, a „felmentés” alatt pedig nem a Kjt. szerinti „felmentést”, hanem az egyetemi tanári címtől való „megfosztást” érti. Ezt támasztja alá az Ftv. 91. § (3) bekezdés utolsó mondata is, melyből megállapítható, hogy az egyetemi tanári cím egyetemi tanári oktatói munkakör ellátására vonatkozó közalkalmazotti jogviszony hiányában is viselhető, figyelemmel az Ftv. 90. § (1) és (2) bekezdésére, valamint az Ftv. 92. § (1) bekezdésére.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A felülvizsgálati eljárásban olyan új tényre, körülményre, amely nem volt a megelőző eljárás tárgya, nem lehet hivatkozni (Pp.270.§ (1) bekezdés, 275.§.(1) bekezdés, EBH.2002.653). A felperesek először a felülvizsgálati eljárásban utaltak az alperes SZMSZ-ére és a III.r. felperes közalkalmazotti tanács tagságára, amely körülmények a fentiek szerint már nem voltak a felülvizsgálat tárgyává tehetőek. Az Ftv. 10. § (2) bekezdés alapján a költségvetési szervként működő alperesi felsőoktatási intézményre a Kjt. rendelkezéseit a törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

A felsőoktatásban történő foglalkoztatás általános szabályai körében rendelkező Ftv. 80. § (1) bekezdés a) pontja szerint a

felsőoktatási intézményben az oktatással összefüggő feladatokat oktatói munkakörökben foglalkoztatottak - többek között egyetemi tanárok - látják el. Az Ftv. az „Oktatói munkakörök, munkaköri címek” cím alatt a 83. § (1) bekezdésében akként rendelkezik, miszerint az oktatói feladat költségvetési szervként működő felsőoktatási intézményben oktatói munkakörre létesített közalkalmazotti jogviszonyban, más felsőoktatási intézményekben pedig ilyen munkakörre létesített munkaviszonyban látható el. Az Ftv. 81. § (1) bekezdése rendelkezik a felsőoktatásban történő alkalmazás főbb, e törvényben meghatározott feltételeiről azzal, hogy az alkalmazottak foglalkoztatására költségvetési szervként működő felsőoktatási intézmény esetén a Kjt. szabályait kell alkalmazni. Ezen rendelkezések az egyetemi tanár oktatói munkakörben foglalkoztatott közalkalmazottakra, a közalkalmazotti jogviszonnyal kapcsolatos kinevezésre illetve annak megszüntetésére nem írnak elő a rektor munkáltatói jogkörének gyakorlásától eltérő szabályozást. Az Ftv. 86. §-a szabályozza általában az oktatói munkakör (tehát nem a közalkalmazotti jogviszony) létesítésével és megszüntetésével kapcsolatos szabályokat. Az (1) bekezdés d) pontja szerint felsőoktatási intézményben többek között egyetemi tanári oktatói munkakör létesíthető, mégpedig a (2) bekezdés alapján közalkalmazotti jogviszonyban azzal, aki megfelel az előírt követelményeknek, amely többek között a (4) bekezdés alapján a köztársasági elnök által történő egyetemi tanárrá való kinevezés. A (3) bekezdés szerint az oktatói munkakörben történő alkalmazás együtt jár a munkakör megnevezésével azonos munkaköri cím adományozásával és e munkaköri cím használatának jogával. Ezen egyetemi tanári cím használatára a kinevezett addig jogosult, amíg a köztársasági elnök az Ftv. 91. § (3) bekezdésében írt okból a cím használata alól - az Ftv. 89. §-ban meghatározott rektor által kezdeményezett eljárásban - az Ftv. 100. § b) pontja alapján nem menti fel. A köztársasági elnöknek tehát az Ftv. 100. § b) pontjában foglalt egyetemi tanár kinevezésével és felmentésével kapcsolatos jogosultsága az egyetemi tanári munkaköri cím juttatására, illetve megvonására terjed ki, nem pedig a munkáltatóval fennálló közalkalmazotti jogviszony létesítésére, illetve megszüntetésére, amelyek az egyetem rektora hatáskörébe tartoznak. Ez a jogkövetkeztetés vonható le a fenti rendelkezések egybevetéséből. Az Ftv. az oktatói munkakörben történő közalkalmazotti jogviszony létesítésére vonatkozóan speciális rendelkezést csak annyiban tartalmaz, hogy a munkakör betöltésének feltételül egyetemi tanári „kinevezést” ír elő. Az Ftv. 10. § (2) bekezdés szerint a jogviszony létesítésére vonatkozó jognyilatkozatok megtételére az általános szabályok, a Kjt. 21. § (1) bekezdésében foglaltak, megszüntetésére a Kjt. 25. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazandóak. A köztársasági elnök Ftv. 100. § b) pontjában foglalt jogosultságai ezért egyetemi tanári oktatói munkakörben történő alkalmazási feltételt jelentő, egyetemi tanári cím adományozására és megvonására vonatkozhat. A

fogalomhasználat kettőssége következik az Ftv. 90. § (1) bekezdéséből is, mely szerint az, aki jogosult a főiskolai tanári vagy az egyetemi tanári cím használatára, másik munkáltatónál is létesíthet oktatói munkakört újabb kinevezés nélkül. Ezt támasztja alá az is, hogy az Ftv. 91. § (3) bekezdés utolsó mondata szerint „ha az egyetemi tanár cím viselésére jogosult nem áll felsőoktatási intézménnyel foglalkoztatási jogviszonyban, a felmentés kezdeményezésére a miniszter jogosult”. A köztársasági elnök által történő egyetemi tanári „kinevezés” nem konkrét egyetemre szól (mint ahogy az a felperesek által becsatolt államfői kinevezési okmányokból is kitűnik), és foglalkoztatási jogviszony hiányában is felmenthető, amely ebben az esetben csak a munkaköri cím alóli megvonást jelentheti - függetlenül a „felmentés” kifejezés használatától. A kettősségre utal az Ftv. 91. § (3) bekezdésének azon rendelkezése is, mely szerint a rektor akkor is köteles kezdeményezni az egyetemi tanár felmentését, ha vele szemben jogerősen elbocsátás fegyelmi büntetést szabtak ki. Miután e fegyelmi büntetés a közalkalmazotti jogviszonyt megszünteti, így ebben a szöveggörnyezetben a „felmentés” szóhasználat nem a közalkalmazotti jogviszony e címen történő megszüntetésére, hanem az egyetemi tanári címtől való megfosztásra vonatkozik. A felmentés kiadásakor hatályos Ftv. 86. § rendelkezéseiből önmagában a törvény kettős szóhasználatára következtetés nem vonható le, és ezt a jogszabály indokolása sem emeli ki. Nem utal arra sem, hogy az 1993. évi LXXX. (rég. Ftv.) 22. § (1) bekezdés alapján kialakult gyakorlat a rektor általi jogviszony létesítésre és megszüntetésre vonatkozóan megváltozott volna. Ezért a felmentést követően hatályba lépett, a 2005. évi CXXXIX. törvénnyel 2010. évi január 1-jétől módosított Ftv. 86. § (4) bekezdés, 88. § (1) bekezdés és 91. § (3) bekezdés módosításához fűzött miniszteri indokolásnak is jelentősége van a rendelkezések értelmezésekor. A módosítás kezdeményezését azért tartotta szükségesnek a jogalkotó, hogy a hatályos rendelkezések pontosabb megfogalmazását eredményezze, azok érdemi módosítása nélkül. Kiemeli továbbá, hogy a felsőoktatási intézményben történő foglalkoztatás megszüntetése nem jelenti a munkaköri cím jogának elvesztését. Ugyanakkor a munkaviszony megszüntetése és a munkaköri címhez való jogosultság megvonása elválik egymástól: az előbbi a rektor, az utóbbi az arra jogosított közjogi szereplő hatáskörébe tartozik.

A fentiekre tekintettel a felperesek Kjt. 30. § (1) bekezdés e) pontjára alapított felmentése az arra jogosult munkáltatói jogkör gyakorlótól, a rektortól származott, ezért azok jogszerűek voltak. Az eljáró bíróságok által hivatkozott eltérő tényállás mellett meghozott Legfelsőbb Bírósági döntés nem minősült a 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 32. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a 12/2001. (V.14.) AB és 40/2007. (VI.20.) AB határozatra is - a bírósági jogalkalmazás egységét biztosító alkotmányos eszköznek, amelytől tiltott lenne az eltérés. Az említett eseti döntéstől a Legfelsőbb Bíróság ugyanezen eljáró tanácsa az Mfv.I.10.056/2011/4.

számú ítéletével eltérő döntést hozott a kialakult ítélkezési gyakorlatnak megfelelően.

Miután a fentiek alapján nem álltak fenn a jogegységi eljárás feltételei, így annak kezdeményezését a Kúria nem tartotta szükségesnek. A 2011. évi CLII. törvény 25. § alapján az alperes által indítványozott normakontroll kezdeményezését sem látta szükségesnek. Alappal hivatkoztak a felek a felülvizsgálati kérelemben és ellenkérelemben arra, hogy a másodfokú bíróság a Kjt. 34. § (3) bekezdését jogellenesen, erre irányuló felperesi kérelem nélkül alkalmazta, és állapította meg a közalkalmazotti jogviszonyok megszűnésének időpontjait. Miután azonban a Kúria a fentiek alapján a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú ítéletet megváltoztatva a felperesek teljes keresetét elutasította, ezzel ezen jogerős ítéleti rendelkezéseket is hatályon kívül helyezte. A Kúria kötelezte a felpereseket a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján az alperes, a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a beavatkozó együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére. A felpereseket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 15. § (1) bekezdés alapján kötelezte egyenként a le nem rótt első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Budapest, 2012. április 25.

**Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Hajdu Edit s.k. előadó
bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró
A kiadmány hiteléül: Nné tisztviselő**